

Kalėdos ir Bedarbiai.
Dr. M. Vinikas į S.L.A. Sekretorius-
Lenkų Lakunai Lietuvoj.
Kas Bus už 1000 Metų.

Kalėdos stovi prieš mūsų akis. Visi jų laukiam, be skirtumo. Tie kuriuos depresija per daug neprispaudė, turės progos nevaržomai pasidžiaugti žiemės šventėmis. Bedarbiai gi tikisi, jog geros širdies žmonės neužmirš ir jų.

Išliko, vietoj, kad pirkti dažnai niekam nenaudingas dovanas, geriau sušelpiti skurstančią šeimyną ir tuomi giliau užgandinti savo sielą.

Prieš pat Kalėdas, Gruodžio 17 ir 18 dienose Chicago sandariečiai ruošia didelį "bazarą" bedarbių naudai.

Butų gerai, kad mūsų tautiečiai širdingai atsilieptų ir paremtų labdarybę. Ateikit į "bazarą" išklaukite programos ir jei ką rasite naudingo, nusipirkst už pigią kainą. Vienu šuviu, taip sakant, nušausit du zuikiu.

Siomis dienomis New Yorke suvažiuos S.L.A. Pildomoji Taryba išrinkti naują sekretorių. Beveik visose positariose, ir kuopose įvyksta konsultacijos, kurios kandidatas būtų tinkamiausias.

Užpėreitam trečiadieny Sandaros svet. buvo susirinkę Chicago S.L.A. kuopų valdybos, drauge su šešto apskrčio valdyba ir vienbalsiai nusprendė rekomenduoti Dr. M. Viniką į susivienijimo sekretoriaus vietą.

Demokratų vadai kviečia visus melstis už Roosevelt valdžios pasisekimą. Senatorius R. D. Copeland neseniai pareiškė senate: "Kiekvienas vyras ir kiekviena moteris be skirtumo partijų turi atsiklaupę melstis, kad demokratų valdymas būtų pasekmingas. Sakau tą, nes jeigu depresija užstieps metus, ar du, niekas nežino kas atsitiks su šiuo kraštu..."

Keista, kad vos tik praėjo rinkimai, o demokratai nieko kito nesiulo apart maldos...

Norėtumėm pratarti porą žodžių "Sandaros" bendradarbiams. Del vietos stokos būtų gerai, kad prisivienijami raštai ar korespondencijos būtų įvairios ir neilgos.

Daug gana svarbių dalykų sunku panaudoti vien del to, kad užima per daug vietos. Bet šito pasakymo nesupraskite klaidingai; mes prašom visų rašyti į "Sandarą," tik trumpoj formoj.

Lenkai nuolat skelbia apie lietuvių žiaurumus ir jog lenkiškai kalbančiam nėra vietos Lietuvoj.

Bet patys Varšuvos laikraščiai paduoda tokią žinią. Pabaigoj pereito mėnesio netoli Utėnos upulė lenkų aeroplanas ir du lakunai likosi sužeisti. Lietuviai paėmė sužeistuosius, gydė per penkias dienas o vėliau atvcžė ir atidavė lenkams, sykiu su aeroplano likučiais.

Tie, kurie mano, jog mūsų žemės kamuolys daugiau nematys gerųjų laikų, tegul pasiskaito ką apie tai mano mokslo vyrai.

Dr. R. E. Wilson, buvęs profesorius Massachusetts Institute of Technology, pranašauja jog už 1000 metų šioj mūsų plaketoj mažiau bus audrų, žemės drebėjimų ir daugiaus šilumos. Gaila tik, kad toms gerbėjams mes negalėsime pasinaudoti.

Ar susilauksim alaus prieš Kalėdas? "Šlapieji" dėjo visas pastangas, kad palaidoti dar

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XIX

PENKTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 9, 1932 m.

No. 50

Tautų Sąjunga Prašo Amerikos Pagelbos Manžurijos Klausime

MAZOSIOS VALSTYBĖS PRIESINGOS DIDŽIŲ VALSTYBIŲ NUOLAIDUMUI JAPONIJAI

Geneva.—Nepaprastam Tautų Sąjungos Susirinkime, vėl iškilto Manžurijos klausimas.

Didžiosios valstybės, kaip tai Anglija ir Francuzija yra nusistačiusios tą klausimą kuo švelniausiai užbaigti, taip, kad ir Japonija ir Kinija būtų patenkintos.

Anglijos Užsienių ministeris, Sir J. Simon, savo kalboj pareiškė, kad Tautų Sąjunga turinti būti taiki ir atsargi Manžurijos klausime, ir, kad to klausimo išrišimas būtų pasekmingesnis, jis pasiūlė išrinkti tam tikrą sutaukimo komisiją, į kurią turėtų įeiti Suvienytos Amerikos valstybių ir Rusijos atstovai.

Tokiam Anglijos nusistatymui taipgi pritaria Francuzija, kuri per savo Karo ministerį, P. Boncour, pareiškė, kad nebūtų praktiška imtis kokių nors aštrių žingsnių prieš Japoniją už

tai, kad ji, nepaskelbus karo, sumušė Kiniją ir užėmė Manžuriją.

Tuos Anglijos ir Francijos pareiškimus Japonijos spauda dar labiau išputė ir didžiausiais antgalviais pranešė, kad Didžiosios Europos valstybės pritaria Japonijos politikai Manžurijoje.

Tačiau Mažosios valstybės, kaip: Ispanija, Švedija, Čekoslovakia, Airija, Šveicarija ir kitos, tam Anglijo-Francuzų nusistatymui nepritaria ir savo pagamintoj rezoliucijoj reikalauja, kad Japonijos žygis reikalaujant būtų pasmerktas. Jos pareiškė, kad Manžurijos pripažinimas nepriklausoma valstybe negali būti toleruojamas, nes tai būtų priešinga tarptautinėms sutartims, nes Manžurija buvo Japonijos sukurta ir yra jos ginklų jėga palaikoma.

NEW YORKO MIESTAS PERGYVENA PINIGIŠKĄ DEPRESIJĄ

New York.—New Yorko miestas ir vėl atsidūrė keblioje finansinėje padėty. Šiomis dienomis miestas turi bankoms atmokėti \$40,000,000 paskolą, o tuo tarpu išdaro yra beveik tuščias. Gi bankai reikalaudami iš miesto savo paskolintų pinigų sako, kad jeigu miestas nori gražinti paskolą ir gauti, reikalui pasitaikys daugiau, tai būtinai turi sumažinti savo metinį biudžetą.

Vadinasi, taip sakant, New Yorkas nė kiek negali daugiau pasigirti savo likimu už garsiąją bankrutų Chicagą.

RUKYTOJŲ KONKURSAI

Šiomis dienomis Paryžiuje senatorius Milanui pirmininkaujant įvyko originališkas rukytojų konkursas. Rukytojai yra susiorganizavę į "Rukytojų Lygą," kurioje yra 27,000 žmonių. Su lygos balsu skaitosi ir atatinamos valstybės įstaigos ir tabako fabrikai. "Rukytojų Lygą" kasmet suruošia "greitiorukymo" konkursą. Šiemet rekordą sumušė rukytojas, išrūkęs visą cigarą per 2 minutes. Konkurse dalyvavo ir moterys. Paskui buvo išrinkta "Rukytojų karalienė."

Šiais metais prihibicija, bet tas jiems nepavyko. Dabar norima legalizuoti alų su 4% alkoholio. Bet iki kalėdų tas vargiai ar bus įvykinta.

Stebėtinas žmonių progresas. Amerika kovojo dešimtų metų kol įvedė prohibiciją. Dabar ims keli metai kol ją panaikinsim. Kiek darbo, agitacijos ir pinigų išeikvota veltui.

Racine, Wis. sandariečiai nepasitraukia iš darbo lauko. Naujų metų pasitikimui jie rengia didelį pasilinksminimo vakarą su koncertine programa.

Vietos lietuviai mėgsta sandariečių parengimus, nes čia visi jaučiasi smagiai ir draugiškai.

JAPONIJA VIS DAR KARIAUJA SU KINAIŠ

Japonijos prieglobėj suorganizuotoj Manžurijos valstybėj vis dar eina kėvūni mušiai tarp Japonijos kariuomenės ir atskirų kiniečių besipriešinančių armijų. Kiniečiai jokiū būdu nenori pakęsti japonų įsitvirtinti Manžurijoje, todėl jie nuolat ir puola ginklu japoniečius išginti.

Japonija taip lygiai pasielgė su kiniais kaip ir lenkai su lietuviais. Japonija užgriebė kinų provinciją Manžuriją, o lenkai—Vilniaus, Gardino ir Suvalkų rėdybas.

DRAGONISKAS DEKRETAS PRIEŠ DARBININKUS SSSR

"Veikas" ir Sovietų vyriausybė išleide dekretą, kuris skamba taip:

"Darbininkai nors vieną dieną neatėjus be svarbios priežasties į darbą, jis pašalinamas iš įmonės, nustoja teisės naudotis jam kaip darbininkui išduotomis maistui ir prekėms gauti kortelėmis. Be to jis nustoja teisės naudotis įmonės ar įstaigos butu."

RUSIJA ATSIKALO ATSIPTAUSYTI ANGLIJOS

Londonas.—Rusijos valdžia nematanti reikalos atsipašyti Anglijos už tilpusius Maskvos laikraštį "Izvestija" straipsnius, sako Rusijos atstovybė Londone.

Tuose straipsniuose "Izvestija" kaltino anglijos valdžią įskyme savo agentams rantioti "tikras ir netikras" žinias bei dokumentus įkriminaluojančius Sovietų Rusiją.

Rusijos atstovybės galva pasakė, kad sovietų valdžia neima atsakomybės už jokių raštus tilpusius "Izvestijoj," išskiriant oficialius valdžios pranešimus, ir tokiu būdu nemato jokių reikalų persipašyti.

Sančiuose Stiklo Fabrikas Sančiuose pradėjo veikti naujas stiklo fabrikas, kuriame tuo tarpu dirba 80 darbininkų.

VOKIETIJOS KONGRESAS PASIPRIEŠINO KAIZERIO SUGRIZIMUI

Tapo Priimtas Fašistų Inešimas Kad Prezidentui Mirus Arba Resignavus Jo Vietą Užimtų Tribunolo Pirmininkas.

Berlin.—Naujas Vokietijos Kongresas atmetė monarkistų inešimą, kad valstybės prezidentas paskirtų savo pavaduotoją arba vietininką.

Į to inešimo atmetimą yra žiurima kaip į užstojimą kelio Kaizerio sugrįžimui, nes, tam inešimui praėjus, monarkistai būtų dėję visas pastangas, kad Kaizeris būtų paskirtas Hindenburgui vietininku.

Kadangi Hindenburgas yra jau suvirš 80 m., tai monarkistai turėjo viltį padaryti buvusį Vokietijos Kaizerį šalies valdovu.

Monarkistų inešimui nepraėjus, tapo priimtas hitlerininkų inešimas, kad atvejy prezidento resignacijos ar mirties jo vietą užimtų, iki rinkimų, Aukščiausio Tribunolo pirmininkas.

Tas kongreso posėdis buvo labai triukšmingas ir pajvainintas keletu kumščių mušnyčių, tarp skirtingų partijų kongresmanų—(Tai tau ir 100% kulturinga Vokietija—Red.).

LIETUVA SKOLINGA S. V.

Lietuva Jungtinėms Amerikos valstybėms buvo skolinga 224,545 dolerių, kuriuos turėjo gražinti 1931 m. liepos 1 d. ir 1932 m. birželio 30 d. tarpe. Tačiau buvo pasiektas susitarimas, kuriuo minėtoji skola ir 4 duoda, metinių palukanų atidedama dešimčiai metų išmokėti, kasmet po lygią ratą—po 27,366 dolerių. Mokėjimas prasidės 1933 išdo metais ir baigsis 1943 išdo metais.

Be to, bonus 36,000 lt. sumoj kuriuos reikėjo išpirkti šių metų birželio mėn. Amerikos vyriausybė laikys pas save iki bus išpirkta minėtoji skola po 10 metų.

ANGLIJA SUMOKĖS SAVO SKOLĄ S. V. AUKSU

Londonas.—Anglija nutarė sumokėti savo skolą Suv. Val. aukso. Nors Anglija ir labai norėtų palukėti su skolų mokėjimu, bet tas nenorėjimas labai blogai atsiliepa ant Anglijos valiutos ir kredito. Kas ir verčia ją teistis Suv. Valstijoms.

Yra manoma, kad Anglijos žygį paseks ir Francuzija, į kurią Anglija daro didelį spaudimą.

Žinios iš Lietuvos

18 METŲ KOMPOZITORIUS

Panevėžy. 4 pėst. L. K. Mindaugo pulke jau ketvirtį metų kaip yra auklėtinis Bronius Funka, gimęs 1914 metais. Šiomis dienomis jis baigė komponuoti penktą maršą. Maršai yra gana vykusiai sukurti ir juos jau griežta pulko orkestras. Maršai paskirstyti: "Pirmasis žingsnis" 2) "Atskrend sakalėlis," 3) "Kai aš joju per girlelę," 4) "Aš gimiau Lietuvoje" ir 5) "Į kovą, į kovą."

Br. Funka kilęs iš Panevėžio apskr., beturtės našlės vienintelis sunus. Stodamas kariuomenės auklėtinium buvo baigęs tik 3 pr. mokyklos skyriaus.

TURI SAVANORIO MEDALĮ —NEMOKĖSI UŽ MOKSLĄ

Iki šiol buvo atleidžiami nuo mokesčio už mokslą vidurinėse ir aukštesnėse mokyklose vaikai tų savanorių, kurie stojo kariuomenėn iki 1919 m. kovo 5 d.

Teko patirti, kad švietimo ministerija pasiuntė ministerijos kabinetui vid. ir aukšt. mok. įstatymo pakeitimo projektą kuriuo numatyta atleisti nuo mokesčio už mokslą vaikus visų savanorių kurėjų, kurie turi savanorių kurėjų medalį.

SIEMET KLAIPĖDOJ 1,000 LAIVŲ

Šeštadienis Klaipėdos uostui buvo istorinė diena. Tą dieną į uostą įplaukė šiais metais tukstantinis laivas. Tai yra rekordinis skaičius Klaipėdos uosto judėjimas. Tik prieš 40 metų buvo žinomas toks gausus laivų judėjimas, kaip šiemet. Paprastai prieš karą ir per karą į Klaipėdos uostą įplaukdavo 700—800 laivų per visus metus. Jau pernai į uostą įplaukė 981 laivas o šiemet per 11 mėnesių laivų judėjimas pasiekė 1,000.

NAUJA GELEZINKELIO STOTIS PASVALY

Šiomis dienomis baigta statyti Pasvalio geležinkelio stotis. Jos pastatymas kaštavo apie 80,000 litų. Stotis pastatyta kitose geležinkelio pusėje, priešais senąją stotį. Prieš keletą dienų įvyko minimos stoties iškilmingas atidarymas.

REIKĖTŲ SKUBOS KELIU ĮVESTI DRAUDIMĄ NUO NEDARBO

Nors žiemos šalčiai dar neatėjo, tačiau pasibaigus sezoniniams darbam nedarbo reikiškumai jau duodasi smarkiai pajusti. Sakoma, kad moterų globojimo komiteto moterys tiesiog gatvėj negali pasirodyti, nes bedarbių žmonos puola, klaupiant ant kelių ir maldauja, kad jų vaikus priimtų prieglaudon. Žinovai tvirtina, kad jau yra badaujančių vaikų.

Bendrai, rodos, prieš nedarbo problemą užsimerkti ir tyliėti nereikėtų. Reikėtų gyventojų smarkumais susirupinti. Tarp visų kitų priemonių kovai su nedarbu yra labai svarb. priemonė—draudimas nuo nedarbo. Šitokį draudimą reikėtų įvesti skubos keliu. Lėšų tam reikalaujama duotų valdžia, ir darbą turintieji darbininkai. Taip daroma kitur, reikėtų padaryti ir pas mus. Iš to nauda būtų ir ta, kad prieš draudimo prisidėtų ne vien valdžia, bet ir darbininkai.

VIS DEL NEVYKUSIOS MEILĖS

Vakar 17 val. Ukmergės pl. 58 nr. revolverio šuvių į gerkle mirtinai persišovė pil. J. Valaškevičius apie 25 m. amžiaus. Apilkiniai gyventojai kalba, kad Valaškevičius nusižudęs dėl nevykusios meilės.

Ragina Valdžią Sureguliuoti Darbo Valandas

ZYMUS INDUSTRIALISTAI SIULO KONSTITUCIJOS PATAISYMĄ, KURIUO VALDŽIA TURĖTŲ TEISĖ SUREGULIUOTI DARBO VALANDAS

New Orleans. S. Odenheimer, prezidentas Lane bovelnos dirbtuvių, New Orleans, pateikė depresijos panaikinimo planą ir įteikė jį prez. Hooveriui, Komercijos ministerijai, Darbo Federacijai ir Kongresui.

Tas planas reikalauja, kad Kongresas kuo greičiausiai perleistų tam tikrą konstitucijos priedetką, kuris valdžiai leistų sureguliuoti darbo valandas ir tuo būdu paskirstyti darbą tarp visų šalies darbininkų.

Jeigu Kongresas tą pataisymą priimtų, tai jis turėtų paraginti valstijų legislaturas, kad jos mestų šalin visus kitus darbus ir tą konstitucijos priedetką priimtų. Odenheimero nuomone jo inešimas galėtų patapti įstatymu per du mėnesius.

Tą priedetką priėmus, Prezidentas paskirtų tam tikrą komisiją kuri, po savaitės laiko nuo paskyrimo, paskelbtų kiek valandų visos šalies dirbtuvės turi

dirbti. Jei kurios dirbtuvės nesilaikytų komisijos nustatytų valandų, tai jos būtų nubaustos, taip, kad jos turėtų prisilaikyti nustatytų valandų.

Odenheimer mano, kad dabartiniu laiku darbo savaitė turėtų susidėti iš 25 valandų ir užmokestis turėtų būti padidintas nuo 10 iki 15 procentų.

Darbo savaitės valandų skaičius būtų laiks nuo laiko keičiamas, nes kuomet darbas būtų paskirstytas tarp visų šalies darbininkų — produktų sunaudojimas pirmoje jėga padidėtų dar del to, kad darbininkai nebijotų gresiančios bedarbės ir savo uždarbius išleistų pirkdami įvairius reikmenis o ne dėty savo sutauapas po matrasais arba į neproduktingus investimentus.

TILŽES GIMNAZISTAI AKME NIMIS SV. IDŲ I LIETUVIŲ

Sužeista Lietuvos Konsulate Sekretoriaus Žmona. Tas Smugis Gerai Pataikė.

Pirmadienį, apie 5 val. po pietų Tilžės vyriausioj gatvėj įvyko naujas vokiečių užpuolimas prieš lietuvius. Gatve ėjo Lietuvos konsulato sekretorius P. Paleikaitis su žmona ir vienu pagėgiškiu lietuviu. P. Paleikaitienė pastebėjo, kad jau gėroką valandą apie juos sukinięjos du paaugę gimnazistai. Staiga vienas tų vaikinių, turbut pasipiktinęs, kad "grynai vokiškame" Tilžės mieste kalbama lietuviškai, Sviėdė p. Paleikaitienės akdu smailiu akmeniu į galvą pataikydamas iš šono į smilkinį, visai artai akies. Sužeidimo vietoj žymi didelė sumušimo dėmė. P. Paleikaitienė, nepaisydama skausmo, su palydovais tuojau įvyosi skersai gatvės bėgančių vaikinių. Pasisekė sučiupti tik-tai antrojo kaltininko sėbrą, kuris sakėsi nieko nežinąs ir antrą vaikino nepažįstąs. Tačiau jį buvo nugabentas į policiją, kur vis prisipažino ir išdavė savę draugą. Paaiškėjo, kad kaltininkas, 12 metų gimnazistas, yra sunus Tilžės magistrato, aukštesniojo valdininko Mosenhino. Piktadaris vaikas buvo dar tą patį vakarą pakviestas į policiją. Pažymėtina, kad p. Paleikaitienė tuoj po to, kaip akmuo atsitrenkė į galvą, išgirdo vaikinių aiškiai sakant: "Tas smugis gerai pataikė..."

MIRĖ DANGORAIZIŲ KARALIUS

New Yorke mirė Lefkort, kuri vadindavo dangorazių karaliu. New Yorke iš 377 dangorazių didžiausieji 24 dangorazių buvo Lefkorta nuosavybe. Savo karjerą Lefkorta pradėjo batų valymu New Yorke priemiesty.

PAVOGĖ BRANGENYBĖ NORĖDAMAS PATEKTI Į KALEJIMĄ

Berlynas. XI. 23. Elta. Vienas darbininkas pavogė vieną iš didžiausių meno brangenybų iš Tolimųjų Rytų meno muziejaus kolekcijų ir tuoj nuvyko į policijos nuovadą, kur atidavė pavogtą kurinį ir pats save apskundė jį pavogus. Jis paaiškino, kad jis apsigovė, norėdamas patekti į kalėjimą, kadangi neturi iš ko gyventi.

Už Nužudymą Vyro—10 metų Kalėjimo. Marijampolės apygardos teismas nubaudė dvarininkę Lesevičienę 10 metų sunk. darb. kalėjimo už nužudymą savo vyro.

Lithuanian Weekly Published Weekly on Fridays by Michael Narvid 327 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES: \$2.00 per year in the United States \$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinis Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill. Užsiskaitymo kaina

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS Laiva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika. Vyriausia šalies valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti savo valią, aplauti ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvos Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius. Visuotinis beiškilęs tikslas ir mokslo bei kultūros kalimas tarp Lietuvos ir išsvijusių lietuvių. Kuoartimiausio broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijusių jaungtinės Valstijos ir kitose šalyse. Bendras pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausią demokratiją principus. Visuomenės sąjūdimams ir sąjūdiams jautiniam tolerantiškumas ir atskiriamas tikybinio veikimo nuo politinio. Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybę Konstitucijai. Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priegonciajį lietuvių karū — jaunoms, išauklėti sveiką, apvaisintą ir tautiškai susipratusią. Amžinas kovos už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus neaurimsim.

LIETUVIŲ KALBA AUKSTOSE MOKYKLOSE

Amerikiečiai pastaruoju metu emė kratyti ankstyvesnio savo išdidumo ir pradeda suprasti, jog kitataučiuose yra taipgi daug gražių ir kilnių kultūros ypatybių. Pažūrėkim, kad ir rengiamus; "Karnivals of Nations," kurių pasižiūrėti subėga tūkstančių tūkstančiai amerikiečių. Vienoj Chicagos tokių karnivalų esti keletas į metus.

Kitas džiuginantis apsišėkimas yra tas, jog Suvienytų Valstijų universitetuose daugiau domės kreipiama į svetimas kalbas. Tos tautinės grupės, kurios daro pastangų, ypač slavai, italai ir kiti išreikalauja, kad jų kalbos būtų dėstomos universitetė. Wisconsin, aciu prof. Senn rūpesniu, yra įvesta ir lietuvių kalbos kursas, bet tai, tur but vienintelis atsitikimas visoj Amerikoj.

Dabar: visi žinome, jog lietuvių kalba turi nepaprastai didelės mokslinės vertės. Su jos pagalba galima išrūsti daug istorinių paslapčių. Apart to, universitetus lanko nemažai jaunų lietuvių. Ar gi nebut jiems naudinga apsisąjinti su savo tėvų kalba? Taigi ir mes lietuviai turėtumėm moralės teisės reikalauti savo kalbos dėstymo aukštoje mokyklose.

Bet čia pasireiškia vienas nemalonas faktas: mes neturim instruktorių ir sunku but rasti mokinių. Wisconsin universitete dėstoma lietuvių kalba, bet jos mokiniai greičiausiai vien svetimtaučiai. Mes dar nepasiekėm tokio laipsnio, kad gerbtumėm patys save. Jaunimas paliks jaunimu; per daug jo negali kaltinti už nesidomavimą lietuvių kalba. Gaila, kad tik labai reta mūsų šeimyna bando įkvėpti į beaugančius pagarbą lietuviškumui. Yra išsidirbusi toki nuomonė, kad jeigu čia gyvenisi turi užmiršti kas yra lietuviška.

Todel, jeigu norime, kad mūsų kalba būtų įvesta į aukštąsias mokyklas, pirma patys išmokime ją gerbti.

MUSŲ SANTYKIAI SU PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAIS

Sitie du žemės plotai—šiaurės ir pietų Amerikos kontinentai toli vienas nuo kito atskirti. Kuomet čia pas mus siaučia pūgos ir šalčiai; tenai viešpatuoja graži, karšta vasara. Ekonominės sąlygos, žmonių papročiai ir kalba, taipgi skirtinga, kaip ir klimatas.

Bet lietuvių išsviję Suvienytose Valstijose ir Pietų Amerikoj nesijaučia per daug suvaržyta jokia geografija. Sekant jų ir mūsų spaudę; tautinį bei kultūrinį veikimą pastebėsime daug, daug bendrumo. Tie patys tikslai; tos pat priemonės ir panašūs keliai. Gal but daugelis mūsų jaučiasi pasistumęje gerokai į priešakį, pramokę šiokių, tokių gudrybių, kurių dar nežino Pietų Amerikos draugai. Bet kas gali užtikrinti, jog į trumpą laiką jie neprivys ir neaplenks mūsų?

Neseniai gavome Argentinios sandariečių išleistą žurnalą "Musų Dienos." Iš ten galime suprasti kiek daug tie draugai įveda energijos ir pasišventimo, kad palaikyti savo organizacijos gyvybę. Jie yra apėmę veikimo dirvą; turi pakankamai sumanūs darbuotojų ir jie dirba, kaip Lietuvoj kad sakoma, nuo saulės užtekėjimo lig nusileidimo. Tokį bent mes įgijom įspūdį skaitydami jų spauda.

Entuziazmas yra užkrečiamas jausmas. Kuomet matai kitus atsidasviusius trisantis, tai ir savo širdy pajunti upo pakėlimą. Argentinios sandariečių drąsus žygi yra pavyzdys visiems Amerikos lietuviams. Bet iš kitos pusės, vieni kitus girdami ir žarstydami komplimentus gaisinsime tik laiką. Prieš save mes turime bendrą tikslą—kovą su ištautėjimu ir apsvietu. Sitame darbe Pietų Amerikos draugai, beabejo, yra jaunesni už mus. Jiems gal dar gyvenimo aplinkybės neįrodė taip aiškiai, kaip mums, jog stiprus susiorganizavimas yra pasisekimo pamatas. Neprosalį bus čia priminti, jog per keliolika ar keliasdešimt metų tautinio nusistatymo Amerikos lietuvių daug atliko iškovojimą Lietuvai nepriklausomybės. Bet savo viduje jie paliko didelę tuštumą. Jie nesutvėrė pastovijų centru, apie

kuriuos grupuotasi jaunimas ir suaugę. Šiandie mes jau aiškiai pamatėm savo klaidą ir bandoma ją pataisyti. Bet išėikvotas laikas nebegrįš. Mes norėtumėm, kad Argentinios sandariečiai išvengtų daugelio klaidų, kurias mes esame padarę. Jų gi darbuotė, entuziastiška, įvairi bus pavyzdžiu šios šalies lietuviams.

LENKŲ KARAS SU ŽYDAIS TEBESITĖSIA

Bėgyje pastarųjų kelių savaitių Lenkijoj ir okupuotam Vilniuje buvo daromi kartotini puolimai ant žydų, kurie baigdavosi kruvinais susirėmimais. Ypatingai lenkų karingumas pasireiškėdavo universitetuose, kur studentai užpildavo netik žydus profesoriaus, bet progai pasitaikius apipiešdavo ir krautuves.

Suprantama, tokios kraštutinybės sujūdino viso pasaulio žydus. New Yorke susirinkęs Amerikos žydų kongresas griežtai pasmerkė lenkų žiaurumus ir išsiuntė Lenkijos atstovui Vašingtone T. Filipowicz smarkų protestą. Atstovas bandė paaiškinti, jog valdžia daranti viską, kad sustabdyti šovinistiškus žygius. Sykiu jis apgalvėstavo, kad amerikoniška spauda dalyką per daug iškraipiusi; jog už susirėmimus kaltė puola ir ant žydų.

Jeigu šitokie susirėmimai būtų įvykę kur nors vienoj vietoj, galėtum pamanyti, jog tai pripuolamas, neapgaltovas incidentas. Bet anti-semitinės riaušies pasireiškė visoj Lenkijoj ir del tų pačių priežasčių; reiškia čia jau turime reikalo su visa lenkų visuomene, jos neapykanta link tautinių mažumų.

Tulą laiką atgal "kulturingieji" lenkai kerštavo prieš lietuvius ir ukrainiečius. Dabar atejo eilė žydams. O kuomet šitie bus pakankamai pamokinti, ratas vėl pasisuks į senąją vietą. Toki tai yra dabartinės Lenkijos istorija.

ŠIS BEI TAS

Rašo A. Brijunas.

LIETUVIŲ SOCIALIŲ TAUTISKUMAS

Neturėdamas jokio noro užgauti socialistų veikėjų jausmus turiu pasakyti, kad Am. Liet. Soc. Sąjungai būnant pačiame stiprume, jos nariai ir įžymesnieji veikėjai rodė didelį priešingumą bile tautiniam lietuvių judėjimui. Reikia tik atsižvelgti lietuvių socialistų leidžiamus laikraščius 10 metų tam atgal ir jus persitikrinsit, kaip negražiai tais laikais jie atsiliepė apie lietuvių tautą ir jos tautinei nusistatčius veikėjus. Tas buvo praėity ir, kaip sakoma, laikas daug ką naujo įneša į žmogaus, organizacijų bei partijų judėjimą ir kaip ką reikia užmiršti.

Vienok skaitydami socialistiškos pakraipos "Keleivį" net ir dabar rasime ganėtinai negražių minčių tebetaiikomų lietuvių pažangiam tautiniam judėjimui. Tik savaitė tam atgal vienas "Keleivio" bendradarbis pareiškė, kad: visi Vilniaus Vad. Komitetai yra įsteigti su tikslu pasipinjauti; kad Klaipėda buvo atgauta be kraujo prilejimo ir t. t. Juk tokie išsireiškimai tik jau neįrodo socialistų lietuvių, nes visi gerai žino, kad Vilniaus Vad. Komitetai turina prakilnių tikslų; gi visi apigi žino, kad Klaipėdoje esanį jėgų kapii ludyja mūsų brolių pasiaukavimą tą miestą atimant iš prancuzų.

VISGI GYVENIME YRA PAZANGA

Buvęs amerikietis ir "Vienybės" redaktorius, širvydas, "Dirvoje" rašo, kad Sandara esanti atsilikusi nuo gyvenimo ir todėl esąs reikalas steigti naują lietuvių Tautinę Sąjungą. Gal but kad širvydai nebūnant Amerikojje ir tokiu būdu negalint matyti lietuvių padėties šioj šaly taip ir vaizdinasi, bet mums taip neišrodo. Sandara visame kame yra plati ir pažangai, taip, kad visi geros valios lietuviai gali prie jos prigulėti.

BLOGOS GYVENIMO SĄLYGOS NESUKELIA DIDESNIO PROTAVIMO

Nors darbo žmonės pergyveno labai sunkius, iš ekonominio atžvilgio, laikus, Amerikojje, bet jų pažūros į gyvenimą nė kiek nepasikeitė. Ypatingai daug ti-

PASIRYZIMAS SUTEIKS MUMS PERGALE

Lietuvių tauta pareiškė norą patapti neprigulminga nuo kitų valstybių ir tą savo norą jau keliolika metų kaip yra įgyvendinusi. Turime savo valdišką aparatą, savo kareiviją ir tvėriame savo naują kultūrą. Nors dar ir neatgavome savo senobinės sostinės Vilniaus, vienok išauklėtas tautinis pasiryžimas vienokiu ar kitoku būdu gražins mums mūsų Vilnių.

Tautoje auklėjimas pasiryžimas suteiks taipgi galimybę sutvarkyti Lietuvos gyvenimą taip, kad būtų visiems tėvynėje gerai gyventi—be skirtumo loumų, tikėjimo ir nuomonių. Tik reikia turėti gerus savo tėvynę ir tautai norus ir auklėti savyje pasiryžimą pasibriežtus mierius atsiekti.

Am. Liet. Tautinė Sandara taipgi turi savo pasibriztus mierius atsiekti. Sandaros misija Amerikojje yra vienyjime lietuvių, juos šviečiant ir auklėjant tautinę sąmonę. Taipgi didelę rolę Sandara turi sulostyti palaiikumui lietuvių būgimėj jau nuomonėj. Tą visą Sandarai sekis pasiekti kai visi sandariečiai persiems pasiryžimu nuo širdies dirbti Sandaroje ir kai visi Amerikos lietuviai supras mūsų misiją. O tas supratimas tik kada nors turės ateiti jau ir todėl, kad visi apsigyvenusieji šioj šaly lietuviai senėja ir rimtėja. Podel ankščiau ar vėliau visi iškisoliai nuošaliai nuo Sandaros stovėjusieji lietuviai bus pagauti lietuvių vienyjančius lietuvių dvasios ir pamatys būtina tautinę pareigą patapti Am. Liet. Tautinės Sandaros nariais.

LIETUVIŲ SOCIALIŲ TAUTISKUMAS

Neturėdamas jokio noro užgauti socialistų veikėjų jausmus turiu pasakyti, kad Am. Liet. Soc. Sąjungai būnant pačiame stiprume, jos nariai ir įžymesnieji veikėjai rodė didelį priešingumą bile tautiniam lietuvių judėjimui. Reikia tik atsižvelgti lietuvių socialistų leidžiamus laikraščius 10 metų tam atgal ir jus persitikrinsit, kaip negražiai tais laikais jie atsiliepė apie lietuvių tautą ir jos tautinei nusistatčius veikėjus. Tas buvo praėity ir, kaip sakoma, laikas daug ką naujo įneša į žmogaus, organizacijų bei partijų judėjimą ir kaip ką reikia užmiršti.

LIETUVIŲ SOCIALIŲ TAUTISKUMAS

Neturėdamas jokio noro užgauti socialistų veikėjų jausmus turiu pasakyti, kad Am. Liet. Soc. Sąjungai būnant pačiame stiprume, jos nariai ir įžymesnieji veikėjai rodė didelį priešingumą bile tautiniam lietuvių judėjimui. Reikia tik atsižvelgti lietuvių socialistų leidžiamus laikraščius 10 metų tam atgal ir jus persitikrinsit, kaip negražiai tais laikais jie atsiliepė apie lietuvių tautą ir jos tautinei nusistatčius veikėjus. Tas buvo praėity ir, kaip sakoma, laikas daug ką naujo įneša į žmogaus, organizacijų bei partijų judėjimą ir kaip ką reikia užmiršti.

kėjosi Maskvos piliečiai iš blogų gyvenimo sąlygų padidinti savo narių skaičių. O betgi komunistinė partija tiek mažai gavo balsų, laike rinkimų, kad net ir sufanatikėjusios maskvinės davtkos neišdrįsta per daug didžiūotis. Visą pažmų į kruvą pasidaro išvada, kad ne blogi laikai verčia darbo žmones daugiau protauti, bet tik apsvietą ir organizacija normalėse sąlygose.

Pastabos

Socialistai ir Kariuomenė.

Bostono "Keleivis" Nr. 48 įdėjo atsakymą (redakcijos skyriui) Kap. P. Jurgėlai, jog pastarajoj str. apie kariuomenę ne dėsias, nes socialistai "iš principo negali agituoti už jokią kariuomenę..." Bet jei mes atsižvelgsime į faktus, į istorijos bruožus, tai pamatysime, jog marksistai kaip tik tai ir yra didžiausi militaristai. Pavyzdyje yra dabartinė Rusija, taigi negalime nepatikėti Francesco Nitti straipsniais (žr. "Current History" už gruodį š. m. "Nuo Karo iki Revoliucijai"), kuriuose nurodo, jog didžiausi marksistai kai Guesde, Kautsky, Plechanovas, Mehring, Hyndman, ir aukščiausias jų, Leninas, prie karo atsineša su simpatijomis; be to dar, kai Leninas gyveno Šveicarijoje, tai jis visą savo laiką pašventė studijoms vokiečių militaristų raštų, pav. Clausewitz'o, Stein-Gleisenau ir Scharnhorst'o.

Jei jau mus socialistų marksizmas skirias nuo komunistų, kaip tankiai "Naujienos" ir "Keleivis" pastebi, tai kokiems galams tame pat "Keleivy" (48 nr.) pirmame puslapyje rašoma apie "baduolių armiją" žygiuojančią į Washingtoną? Juk ta armija sudarė vien tik komunistai, tai rodos socialistams reikėtų būti ant tiek susipratusiems, kad neduoti "baduoliams" dar daugiau badauti, nes pasak "K." Amerikos "buržuazijos sostinė ginkluojasi" ir baduoliams jokios pagalbos neteiks.

"Keleiviu" reikėtų daugiau pastudijuoti marksizmą ir pasukti tik savo skaitytojus mokyti "principų." "Keleivis" ir Klaipėdos Krašto 10 metų Sukaktuvių Prijungimo prie Lietuvos Paminėjimas.

Mus socialistai labai užsigau-na, kai kartais kas nors jiems prisimena jų seną posakį "Lietuvai nei cento." Bet šį posakį dar daugiau patys socialistai patvirtina; jie parašė-uzdėjo antraštę "Klaipėdos pažmimo 10 m. sukaktuvės" ("K." nr. 48) ir nei iš šio, nei iš to prisikabinama prie Ekonominio Centro (kuriam nieks dar iki šiol nepraeš nei vieno cento), prie Aviacijos Dienos (kuriai, kaip mums lietuviams butinai reikėtų pagalbą duoti), prie Vilniaus, Vadavimo Sąjungos (kuriai irgi reikia duoti pagalbą, nes Vilniaus lietuviai to iš mūsų reikalauja ir jiems tie centai butinai reikalingi. Jei kas nenori duoti V.V.S., tai gali tiesiai siusti į Vilnių Kulturos Draugijai) ir kity, atsiprašant, galų. Klaipėdos kraštui, irgi dar nieks aukų nepraeš, tai mūsų socialistams lermuoti ir "tautiškais ponaičiais" užsilimnėti nėra reikalo ir jokios baimės.

Kaip jau aukščiau minėjau (Socialistai ir kariuomenė), jog socialistai ir komunistai, tai tie patys marksistai, o pažūrėkite kokius paminėjimus surengia Maskva Spalių revoliucijai? "Keleivis" tai tyli, nes tai rengia rusai, o ne lietuviai. Jei lietuviai, kaip mažiukė tauta, nori savo karžygiškus darbus paminėti, tai jau "meškerė lietuvių doleriams gaudyti." Gėda lietuviams socialistams ir gėda tiems, kurie jų laikraščius redaguoja, j juos rašo—P. Galindas.

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

MAŽŲ KUDIKIŲ AUGINIMAS

Rašo Dr. Susan Slakis.

Dabartiniu laiku daug svarbos krepiama į gerovę viso jaunimo ir į auginimą kudičių.

Laimingi yra tie kudičiai, kurie auga šiais laikais. Jie apturi geresnį prižiūrėjimą, negu kada nors pirmiau. Kudičiai, kurie augo 20, 15 arba ir 10 metų atgal, neturėjo tokios geros progos įgyti geros sveikatos, kaip dabar. Seniau daugelis tų kudičių sunkiai nesveikuodavo ir didelius nušimtis jų išmirdavo nesulaukdami vienu metų amžiaus. Dabar diduma jų išauga į sveikus bei stiprius žmones. Dabar retai matosi mažą vaikų su kreivom kojom ir sukirmysiais dantukais.

Tėvai ir vaikų gydytojai jau supranta svarbą gero prižiūrėjimo mažų kudičių. Prižiūrėjimas kudičių prasideda pirmą kudičio gimimo.

Laukiant kudičio, motina turi būti po gydytojo priežiūra per keletą mėnesių pirm kudičio gimimo, jeigu tikėtis sveiko kudičio ir sutaupti motinos sveikatą. Motina laukianti kudičio turi būti po savo gydytojo priežiūra per visą laiką, o svarbiausia per paskutinius tris mėnesius.

Daug sveikesni ir stipresni kudičiai užgimtu, jeigu motinos sekty savo gydytojo patarimus.

Po gimdymo, motinos kudičis jau yra atskiras individualas ir reikalauja atskiros priežiūros. Jo auginimas priklauso nuo jo maitinimo arba penėjimo. Ne visi kudičiai vienodi ir vienas yra geras venam, kitam gal ir labai blogas. Tuo atveju tėvai turi būti atsargus su patarimais iš artimų ir gerų draugų. Nebandykit įvairių dalykų ant savo kudičių. Kai kurie dalykai gali jiems labai pakenkti.

Pirmais metais kudičiai daugiausiai užauga ir aišku, jų maitinimas yra svarbus ir motina turi dažnai su vaikų gydytoju pasitarti. Kad augty jusų kudičis, kaip reik, nelaukit, pasižauki gydytoją kada jau kudičis serga, bet pasitarkit su gydytoju laiku del bendro prižiūrėjimo ir tokiu būdu kudičis nesusergs.

Sveikai augdamas kudičis per šešis mėnesius nuo gimdymo dvigubai svėrė. Tai yra, jeigu kudičis gimdamas svėrė aštuonis (8) svarus, tai po šešių mėnesių turi svėrti šešioliką svarų. Jeigu kudičis kas savaitę eina sunkyn, tai gera rodyklė sveikatos ir viskas bus gerai.

Kudičių maitas yra gamtos parupintas—sveikas ir tyras visuomet svarus ir tinkantis kudičiui. Tai yra motinos pienas, kuris geriausias ir pigiausias. Nei vienas kudičis neturi būti auginamas karvės pienu. Kar-

vės pienas gamtos priruostas veršukams, o ne kudičiams. Jeigu atsitinka, kad reikia vartoti karvės pienu kudičiams, tai reikia pridėti vandens ir cukraus, o kai kuriems dar daugiau kitų atmainų. Ne visiems vienoda atmaina tinka.

Motina ir kudičiui didelė nelaimė, kuomet reikia kudičį auginti svetimiu pienu. Be vaikų gydytojo tų atmainų negalima laryti.

Viena iš didelių klaidų, ką jaunos motinos padaro, tai ta, kad jei vaikas verkia ir neguana ko nori, motina tuojau duoda krūtį, kad ir per dažnai. Žinoma, mažytis ima, jo prigimtis yra viską dėti į burnutę, o dar gardus pienukas, tai ir ima kad ir nereikia. Ir nežinodama motina savo kudičį susirgindina su per dažnu valgydinimu.

Prie maisto priklauso ir ža lumai—daržovės, kuriose randasi reikalingų maistui ypatybių. Kiekvienam augančiam kudičiui reikia duoti apelsinų sunkos ir butinai žuvies aliejaus (Cod Liver Oil), kas reikalinga kaulams ir dantims išaugti.

Kaip kudičis auga, tai ir maitinti daugiau reikia. Košėlės specialiai išvirintos, sakysime, po šešių mėnesių, kasdien duoti taipgi sveičiai išvirtos daržovių sriubos, iš ko gauna reikalingų mineralų.

Kada apelsino nesiduoda, tai galima vartoti tomačių sunką. Mat, tomėitės turi reikalingų vitaminių.

Pirmais metais kudičis reikia šiepyti nuo rauų ir nuo difterijos. Nėra pavojaus. Juo mažesnis, tuo mažiau jaus.

Dabar, apie bendrą kudičių prižiūrėjimą. Kudičiai turi būti švariai užlaikomi. Drabužiai turi būti pritaikyti prie oro apytovų.

Vasaros karščiais neapngti keliomis eilėmis vilnionių drabužių, kad iš šilumos kudičis turėtų blaškytis. Motinos bijosi, kad jų kudičis sušals, tai dar užkloja, kuomet kudičis jau per daug sušilęs. Toks suprakaitavęs kudičis beabejonės, nusišpardeš užsišaldo.

Pavalgindinus mažytį nesupti, ne nesioti, nekratyti, nes jo maistas susisups ir dar išbėgs lauk iš skvelio. Mažukas turi būti ramiai paguldytas, kad tinkamai jo maistas būtų suvirškintas.

Dar kitas blogas paprotys yra—čiulpimas pirštu. Ne vien, kad nešvarus paprotys, bet jis iškraipo dantis ir žando kaulus.

Dabar tėvai jau geriau žino, kad nereikia duoti savo kudičiams čiulpti kokį ten nešvarų spenelį. Kas yra tuščias kudičio apgauliojimas.

Mažas kudičis greitai išmoka blogą papročį, tat, geriau nepratinti blogų, o tik geruočius, tada kudičis bus sveikas ir linksma motina.

LETAI BET PIRMYN

Šį metų karo paliaubos pripuolė penktadieny. Kadangi pasaulinio karo baigimas skaitoma beveik švente, Popiežius šį mėną daleido valgyti mėšą tą dieną.

Vėlesniais laikais Europoje pradėjo daugintis kvailai-mistiškų religijų, kurios atrodo šventos ignorantams.

Pav. Tėvas franciskonas Pio, italas, ir kaimietė, Teresė Neumann, vokiečių—nešioją Kristaus žaidų žymes (stigmatas) ant savo kuno. Belgijoj, Ispanijoj ir kitur yra zokoninkų, kuriems pradėjus melstis pradeda riedėti kruvinas prakaitas.

Todel Papa susirūpino šias humbugiskas religijas pašalinti išleidžiant "Index Expurgatorius." Gi aštresnių zokonų kaip Brigytos ir Karmelitų uždraudė zokoninkams naudoti berubežinį savęs kankinimą už klioštoriaus sienų ir išdalino jas po kitus klioštorius, mažias ekcesus praktikuojančius ir ne-nešiojančius priežodį ir "gyvoms pasilaidoti." Daug "šventųjų" nuvartyta į ligonines pasigydyti.

Tula pinginė firma O Donnell ir Co., New Yorke, bankrutavdama nunešė daug pinigėlių netik muzikėlių, bet taip sakant kunigų, vyskupų ir Levitų. Cion pietė Dieucezas ir pavienius asmenius. Vėl gera progna net ir griešnikams matyti, kad nors spekuhiuoti pas visus lygus.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Cleveland, Ohio

K. S. Karpavičius šokinėjimai

Nepaprastas pavydas ir saumylystė pasireiškė pas K. S. Karpavičių. Kaip tik jis sužinojo, kad tapo atgaivinta Sandaros 18 kuopa, tai tuojaus parodė savo tikrąjį veidą. Lapkričio 27 d. jis mažam susirinkime visą savo tulžį išliejo ant visų tų, kurie nemori visus savo dolerius jam nunešti, bet siekia kilnesnių tikslų ir remia kilnas organizacijas, kaip Sandarą ir kitas. Jis diplomatiškai pareiškė: "kurie manęs nepaiso, aš tų taipgi nepaisysiu ir su jais nesiskaitysiu."

Tą dieną K. K. buvo tikrai i desperaciją įpuolęs, ir smerkė visus tuos, kurie jo politikai nepritaria. Jis taipgi pasmerkė ir Moterų Ratelį, kuris jokios politikos nevarinėja, bet dirba kilnų kultūrinį visuomenės darbą. Jis yra grynai kultūrinė organizacija ir remia visokius lietuvių tautai naudingus darbus.

Seniau pats p. K. buvo išsireiškęs, kad M. R. yra mažiausia, bet linksmiausia draugija visam Clevelande. Gal dėl to, kad ir jo žmona tada prie to ratelio priklausė. Bet vėliau jo žmona ir keletas kitų iš ratelio išstojo (del perdidelio savo mokytumo ir nemokytumo) ir nežiūrint į jų išstojimą ratelis puikiai gyvuoja ir dirba kultūrinis darbus.

Jei ne tas godumas ir užvydas, tai aš esu tikras, kad ir pats Karpavičius rastų savo veikimui dirvos sandariečių eilėse ir dirbtų naudingą visuomenės darbą. Negalite nei norėti, kad visi lietuviai tik jusų "Dirvą" skaitytų. Butų gerai, kad kiekvienas lietuvis skaitytų visus lietuviškus laikraščius, nežiūrint kokių jie pažiūrų nebūtų.

Tada visi lietuviai savo žinomybę patobulintų ant tiek, kad bile kas negalėtų jiems diktuoti ir juos valdyti ir tada mes galėtumėm be jokių diktatorių apsieiti.

Butų gerai, kad visoki dolerių gaudytojai nustotų atgrasyti žmones nuo laikraščių skaitymo. Lai musų liaudis skaito visokius laikraščius ir lai nei vienas lietuviškas laikraštis nemirsta, bet tegul musų laikraštija stiprėja ir pasiekia kiekvieno lietuvių gritelę, nes kuo labiau mes busim apsišvietę ir kuo labiau remsim savo spaudą, tuo labiau mes pakilsim pasaulio akyse ir savo gyvenimą pagerinsim.

—Sandarietis.

RACINE, WIS.

LIETUVIŲ GYVUMAS

A. L. T. Sandaros 35 kuopa yra nutarus ruošti iškilmingą paminėjimą Lietuvos Nepriklausomybės penkiolikai metų paminėti. Bus kviečiamos visos vietinės dr-tės ir kuopos prie šio bendro darbo. Tikimės, 1933 m., vasario 16 d. (išpuola ketvirtadienis), šią mūsų brangią tautos šventę tinkamai atžymėti, nes yra laiko prie tų prisiruosti.

Taipjau Sandaros 35 kuopa ruoš draugišką šokių vakarą šiuos metus baigiant ir naujų laukiant, gruodžio 31 d. vakare, vieta dar nenuskirta, bet manoma pas p. S. Mockus ar 12th St. Hall.

S. L. A. 100 kuopos gruodžio 4 d. 2 val. p. p. Union Hall buvo laikomas priešmetinis susirinkimas. Nutarta kviešti p. Janušą krutamais paveikslais iš Lie-

tuvos ir priimtas sandariečių kvietimas prie suruošimo Lietuvos Nepriklausomybės 15 m. sukaktuvių minėjimo.

Išrinkta nauja valdyba 1933 m. ir paskirta komisija knygos pertikrinti. Nutarta kuopos reikalams mokėti po 10 c j mėnesį. Sus. laikyti Union Hall, syki kas mėnuo.

Grudžio 1 d. vakare, Dzin-dzeleto svet., S. L. A. 369 jaunuolių kuopa turėjo suruošus sunkių laikų vakarėlį, į kurį atsilankė ir kaimynai kenoshiečiai Jaunuoliai, 338 kuopos. Jaunuoliai ruoš ir daugiau įvairių vakarų.

Grudžio 4 d. vakare, Sv. Kazimiero dr-tė, Parapijos svetainė, jaunuolių nauda, suruošė "bunco party". Sv. Kazimiero dr-tės vardu yra susidaręs jaunuolių būtininkų janktas, kuris pereiną vasarą visus Racinečius jautkus nugalėjo. Gavo dovaną sidabrinę taurę. Tie jaunuoliai prielankus ir del sandariečių; jie veltui mums patar nauja, kuomet tikrai juos kviečiam. Minėtas vakaras ir buvo ruošiamas su tikslu pagerbti jaunuolius ir iš uždabio įtaisyti sveterius del viso jauktu.

—M. Kasparaitis.

Detroit, Michigan

IS SLA. 352 kp. Susirinkimo.

Grudžio 4 d. Lietuvių Svetainėj atsibuvo SLA. 352 kp. priešmetinis susirinkimas, kuriame buvo renkama kuopos valdyba, ir tapo išrinkta iš sekančių asmenų: J. Ambrozevičius—pirm.; J. Galeckas—Vice pirm.; J. Mackelis užrašų Rašt.; J. Overaitis finansų raštininkas; Ch. Stepanauskas išdėminkas; M. Cibulskas ir F. Budvidienė išdo globėjai; J. Klemerskas Maršalka, F. Motuzas organizatorius ir Korespondentas; Dr. J. Jonikaitis Doktoras Kvotėjas.

Prie šio susirinkimo buvo rengtasi iš socialistų pusės prie didžiausios re-re-revoliucijos. Jau nuo pereinio Birželio mėnesio jie kėlė triukšmą kuopoje, skundė valdybos narius be jokio pamato, kad tik apjuodinti narių akyse, šmeižė per laikraščius, fašistais vadino ir kaip tik mandriau beišmanydami, ir vis ne užmiršdavo pasigirti, kad "mes šioje kuopoje didžiūmoje."

Taigi po tokio ilgo ir didelio prisirengimo prie šios re-revoliucijos, valdybos rinkimu pilnai tikėjo, kad užkariaus šią kuopą, o kuopa užkariavus tai iš susivienijimo padarys socialistų tyrtovę, bet tikrybėj sapnas sapnu ir lieka.

Į pirmininko urėdą išstatė savo didžiausią "garsybę" p. Budvidienė, kuri renkant delegatus į pereiną susivienijimo Seimą "subytino advokatą Uvičą ir pasigirė, kad ir apie įstatymus "daugiaus žino," bet advokatas, apžiūrėjęs nusprendė, kad "tuščia sėdynė." Prieš ją iš kitos pusės net du kandidatai, butent, J. Ambrozevičius ir J. Galeckas, tai proga jai vienai tarp dviejų, rodos, buvo gera laimėti pirmininko vietą, o ypatingai turint "didžiumą," bet balsuojant, balsai pasidalino sekančiai: J. Ambrozevičius—42 balsų; J. Galeckas 22, Budvidienė 21. Tai mažiaus negu vieną ketvirtą dalį balsų. Taigi pasirodė, kad ta "didžiūma"—sapnas arba muilo burbulas.

Taigi po šėių mėnesių rengimosi nuverst, kaip jie vadina, "fašistus," išėjo piš, ir tarytum ant keršto, didžiūmoje išrinko ir vel sandariečius į valdybą, nežiūrint, kad sandariečiai nesigyrė savo darbais ir savo nuo-

pelnais o dirbo ramiai susivienijimo darba, net neatsakydami į visokias nesamones bei kolionas, bet šios kuopos pilnai juos įvertino, anot lietuvių patarlis: "auksas ir pelenuose žiba." O kas pikčiausia tiems musų re-revoliucionieriams, tai dar apart sandariečių išrinko vieną ir "fašistą" į Išdėminko urėdą, p. Ch. Stepanauską. Mat pereinuose Pildomsgios Tarybos rinkimuose p. Stepanauskas rėmė p. Bačiuną, taigi dabar už tą nuodėmę laikomas fašistu.

Pereitais metais šioj kuopoj nuotaika buvo bloga. Dabar, kas ko siekė-atsiekė, ar ne; turėtų surimtėti ir visas asmenines ar politines ambicijas užmiršti, broliškaip paspausti vieni kitiems dešinę ir dirbti susivienijimui frateraliau sutikime. Vis tiek kas jam nevadovaus, susivienijimas pasiliks susivienijimu, o jei kas nenori susivienijimo tų gražiųjų tikslų gerbti ir atėję tik bando politiką varinėti, tai tokie tegul eina į politiškas organizacijas ir tegul politikuoja, susivienijimo narys turi aukščiaiu viso kito statyti susivienijimo idealus.—Korespondentas.

Ateivių Problemos

SVETIMTAUCIAI STUDENTAI SUV. VALSTIJOSE

Klausimas: Ar man negalite truputį paaiškinti apie naujas regulacijas kurios draudžia svetimtaucius studentus, užsiimti kokių nors darbu save užsilaikyti. Dabar sakoma, kad tokius išdeportuos. Kiek svetimų studentų yra Suv. Valstijose.

Atsakymas: Originališkos regulacijos išleistos rugs. 1 d. draudžiant bilekokį darbą del užmokesties, truputį palengvintos. Svetimtauciai studentai dabar gali atlikti tokį darbą kokis tik apmokės už kambarį ir maistą, bet negali dirbti del pinigų, ir negali užsidirbti nors dalį pinigų užmokėti už savo mokslą, jeigu toki studentai atvyko į Suv. Valstijas prieš rugs. 1 d., 1932 m. Bet tie studentai negali dirbti krautuvėse ir panašiose vietose savaitės pabaigoje del pinigų užmokesties, ir jie negali dirbti vakacijos laiku.

Yra suvirš 10,000 svetimtauciu studentų Suv. Valstijose. Iš tų, apie 5,000 yra tautiečiai nekvotinių šalių, kaip Kanados, Meksikos ir kitų Centralės ir Pietinės Amerikos Respublikų, ir juos tos "ne darbo" regulacijos neliečia. Yra apie 1,300 chiniečių, 1,000 japoniečių, 500 rusų, 400 vokiečių, 200 italų studentų ir t. t. Daugiausia svetimtauciu studentų, 2,080 randasi New Yorko ir net 1,710 Californijoje.

KAIP GAUTI KOPIJĄ NATURALIZACIJOS POPIERŲ

Klausimas: Man praneškite kaip galiu gauti kopiją naturalizacijos sertifikato? Originališka kopija su kitais daigtais nuo manęs pavogta.

Atsakymas: Pasiusk aplikaciją District Director į Naturalization, ant formos 2,600, kurią formą gali gauti iš Naturalizacijos Biuro. Svarbu duoti pilnas informacijas kurias šita blanka reikalauja, ypatingai turi atsiminti numerą pamesto sertifikato, dieną kada išduotas ir kuriame teisme išduotas. Prie aplikacijos reikia pasirašyti prie aficeriaus naturalizacijos tarnystės arba prie notaro. Dvi fotografijos, imtos į 30 dienų nuo prašymo kopijos, ir pinigaiškišį iš \$10, mokama

BALSUOTOJAI SUVIENYTO VALSTIJOSE

Klausimas: Kiek žmonių Suv. Valstijose turi teisę balsuoti, ir kiek balsuoja?

Atsakymas: Suv. Val. cenzas sako, kad net 70,000,000 žmonių turėjo teisę balsuoti lapkričio 8 d. Bet tas nereiška kad tie visi 70,000,000 balsavo. Nes vietinės ir valstiškos regulacijos atėmė balsavimo teisę nuo daugumų. Net 20 valstijų reikalauja kad ateiviai turi mokėti skaityti ir rašyti angliškai (arba tik skaityti). Ir užregistravimas balsuotojų prieš rinkimų yra kitas reikalavimas kuris sulaukė daugelį nuo balsavimo. 1928 m. daugiausia balsuotojų balsavo, kuomet net 36,380,000 balsų suskaityta. Suvirš 29,000,000 balsuotojų balsavo 1924 m., ir suvirš 26,700,000 balsavo 1920 m.

GRAŽUS LEIDINYS

"LIETUVOS BANKAS," Pirmas Dešimtmetis — 1922-1932, išleistas Kaune šiais metais, yra gražus leidinys, susidedantis iš 74 puslapių, paduodantis finansinę Lietuvos istoriją nuo užėmimo Lietuvos per vokiečius, iki įsikurimo "Lietuvos Banko" 1922 metais. Pirmoj dalyje to leidinio yra nušviesta Lietuvos padėtis vokiečių okupacijos metais, kada tai tapo vokiečių suorganizuota įstaiga, vardu "Darlenkase Ost" kaip specialias skyrius "Ostbank fuer und Gewerbe" su tikslu leidimo "Obost" rublius.

Vėliau ta pati įstaiga leido "Obost" markes. Pinigai buvo butinai reikalingi, ir atsiradimas tokių rublių ir markių suteikė reikalingą priemonę maino. Iš pradžios vertė pinigų buvo gana pastovi, bet vėliau ji pradėjo žymiai sviruoti, tačiau Lietuva, ir atgavus nepriklausomybę, negalėjo savo pastovių pinigų leisti. Mėginimai kaimynų leisti savo pinigus buvo nepasekmingi — svyravimas vertės jų leistų pinigų buvo dar stambesnis negu tų "Obost" rublių ir markių.

Todel Lietuva, ir gavus iš Rusijos tris milijonus aukso rublių, (einant liepos mėnesio sutarčiai, 1920 metų), kurie galėjo sudaryti pagrindą savo pinigų auksinės valiutos, nesiskubino su leidimu savo pinigų. Privatiniai bankai, kurie operavo "Obostais" buvo patenkinti pelnu. Pagaliaus, 1921 metais, jų vokiškų markių vertė taip žymiai sumuko, kad prisiejo susirupinti, bet vis dar del politikų ir kitų sumetimų, tas nebuvo galima daryti, ir finansinė vokiečių hegemonija tęsėsi iki rudens 1922 metų. Bet vidurvasary, 1922 metų, tie vokiečių leidžiami pinigai taip nustojo vertės, kad jokių operacijų su jais jau nebuvo galima daryti. Kas tik turėjo tuos pinigus, skubinosi juos išleisti, perkant kokią nors nuosavybę, ir net bankai, netik visą savo kapitalą, bet ir deponitus sudėjo į kilnojamaį ir nekilnojamaį turtą.

Susidarius tokiai padėčiai, Steigiamasis Seimas, Rugpiučio 9, 1922, išleido įstatymą nustatantį piniginę valiutą ir piniginę sistemą. Už poris dienų, Seimas leido patvarkymus piniginei sistemai,—įkurimu Lietuvos Banko. Rugsėjo 27, 1922 metais jau buvo pirmas kuriamasis susirinkimas steigime banko, sekančią dieną Lietuvos Respublikos Pre-

Commissioner ir Naturalization, Washington, D. C., turi but pri-dėti prie aplikacijos.

zidentas paskyrė Profesorių V. Jurgutį Banko vedėju, ir, pagaliaus, Spalio 2, 1922, Lietuvos Bankas pradėjo operacijas, su 5 žmonėmis atliekant bankos darbus.

Toki tai yra suglausta istorija įsikurimo Lietuvos Banko, kuris nuo to laiko gana pasekmingai veda finansinius Lietuvos reikalus.

II

Leidiny telpa illustracijos išleistų pinigų, banko namo ir įrengimų, banko valdininkų, ir ištraukos iš įstatymų, bei nušvietimas banko tikslų ir tvarkos, kaip ir nušvietimas banko pasisekimo ir pelno, kurį jis neša. Žodžiu, leidinys yra visais žvilgsniais žingeidus ir naudingas susipažint.

Tas leidinys išleistas yra angli kalba, kuri, tačiau, daug kuo skiriasi nuo angly kalbos, Amerikoje vartojamos. Čia matosi ortografiniai skirtumai, kaip štai: Rašoma "Englisch," vieton "English;" "published" vieton "publish;" "Byelaws" vieton By-laws, ir panašiai. Taip pat matosi terminologijos skirtumai. Sakoma, "Strong-room" vieton Vaults; "Frame of Activities" vieton Scope of Activities, ir panašiai. Pasitaiko ir gramatiški skirtumai, kaip štai: "just as if it was" vieton just as if it were, etc. Aplamai imant atmetus smulkias netaisykliskumas, ir kalbos žvilgsniu tas leidinys blogo išpuodžio nedaro. Mums jis nušviečia daug dalykų kurie pirmiau nebuvo žinomi.

—J. J. Hertmanavičius.

AMERIKIETIS J. VAIČKUS PASEKMINGAI DARBUOJAS VAIDINIMŲ MENE

Kaunas. Kino studijos direktorius J. Vaičkus sukviėtė burelį spaudos ir visuomenės veikėjų į tikrinamąsias studijas mokinių pamokas. Buvo parodyta keletas plastikos, p. Mintaučkienei vadovaujant, ir paties J. Vaičkaus vadovaujamos vaidybines dalies pratimų.

Vos 4-rius mėnesius dirbę studijos klausytojai turėjo akivaizdoje nemažą burio svečių vaidinti. Tai lyg savotiškas egzaminas. Ir tenka pasakyti, kad darbo vaisiai sekmingi: matyt, kad į vaidybą, plastiką ir kita įdėta rimtų pastangų. Yra tokių kurie vaidindami skausmą ir asarą moka išspausti, o tai geras reiškinys. Mokinių nemaža. Iš studijos musų scenos menas gali sulaukti gerų vaidintojų. Direktorius tikisi, kad įvairios klišiutys tam darbui kuris yra užbriztas, nėra sunkios ypač kai jaunose studijos klausytojų pajėgose matyti gražaus noro ir ryžtumo. Mokslas eina erdviuje ir gražiai įtaisyto J. Jablonskio vardo mokykloje.

GAL GAUSIME GERO ALAUS ANT SVENČIŲ

Washingtonas. — Išrinktasis vice-prezidentas Garner buvo įnešęs dabartiniam Kongresui pasiulymą panaikinti prohibiciją tuojaus, kad Amerikos piliečiai prieš šventes gautų kokių tik gėrimų nori. Vienok dabartinis kongresas, šėių balsų didžiūma, neperleido Garnerio pa-

siulymą. Taipgi dabar vėl bus bandoma įstatymo keliu nors gerą alų ir vyną suteikti šios šalies gyventojams dar ant švenčių. Yra tikrai manoma, kad alus ir vynas pasiseks perleisti per kongresą ir senatą.

Kaip tik naujai išrinktas prezidentas Rooseveltas užims vietą, tai jis tuojaus Kovo mėnesįj sušauks naujai išrinktus atstovus ir tada tkrai bus panaikinta prohibicija, nes visi naujai išrinktieji atstovai visa didžiūma stovi už prohibicijos panaikinimo.

BADUOLIŲ EISENA Į WASHINGTONŲ PASIBAIGE

Washingtonas. — Komunistų vadovaujami bedarbiai, 3,000 skaičiuje, nuyvyko Washington, kur turėjo tik progą paduoti kongresui savo prašymą ir, apsisukę, gavo vykti namon. Nors tokie žygiai ir gali versti valdžią daugiaus susirupinti bedarbių likimu, vienok tik jau komunistų vadovybė šioj šaly reiškia mazlaus negu zero.

New Britain, Conn.

Sieniniai Kalendoriai, 1933 metų

Jau yra laikas siusti kalendorius į Lietuvą ir įsigyti juos savo namams. Kaina: 2 už 40c ir 100 už \$10.00.

Klauskit ir Gausit. Persiuntimą patys apmokėdami. ZIGMAS GILEVICIUS 189 Hartford Ave., New Britain, Conn

Moderniška Pirmynžanga

ŠI KOMPANIJA suteikia gazo ir elektros patarnavimą septyniolikai apskričių Chicagos apielinkėje—apimant apie 6,000 ketvirtainių mylių, kur gyvena virš milijono gyventojų.

Imant atydon kaipo dalį šio svarbaus darbo, kompanija visuomet buvo aktyvė teikime gazo ir elektros aptarnavimo del namų. Taipgi visa eilė per mumis siulomų daugybės daiktų yra labai svarbus, kaip tai: Skalbiama masinų, vandens šildytuvų, oru valytuvai, automatiškų pečių, refregeratorių, gazu šildytuvų.

Kas metai, nauji laik-taupantieji įrankiai bus tobulinami. Ši Kompanija ir ateityje tęs tyrinėjimą, duos patarimus jų pagerinimui ir rekomenduos savo kostumeriams, kurie suteiks daugiau patogumo ir parankumo.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Dalis svarbesnių faktų apie šią Kompaniją daugeliui nėra taip suprantama, kaip, mano nuomone, turėtų but suprantama. (1) Gerai vedama ir nepriklausoma prie jokios kitos kompanijos. (2) Didžiūma jos šėrininkų yra vietos gyventojai—"namų savininkai." (3) Visi kompanijos viršininkai ir darbininkai yra vietiniai. (4) Jos ateitis neabejotinai patikėtina, kaipo augimas ir gerbuvis šiauriniai Illinois daliai.

James Simpson
PIRMSĖDIS

Chicagoje

BAZARAS SELPIMUI BEDARBIŲ

Kalėdos jau čia pat, bet daugumai lietuvių vaikučių jos neatneš to laukiamo, metinio, džiaugsmo, kuris ateina kartą į metus, tai yra per Kalėdas, nes jų tėvelis jau senai bedarbių eilėse kovoja su bado šmeikla.

Kad nors kiek sušelpiti reikalingiausias šeimynas, Sandaros 25 kuopa rengia bazarą. Taigi kiekvienas kuris manote pirkti Kalėdų dovanas savo artimiems, esate kviečiami atvykti į bazarą, nes jame bus gražių rankdarbių ir šiaip įvairių daiktų už žemas kainas. Pirkdami dovanas minėtame bazare, prisidėsite prie atnešimo džiaugsmo ne vienam mažučiu, kurie net nepajėgia suprasti kodėl jiems trūksta maisto ir šiltų drapanų, nes visas to bazaro pelnas yra skiriamas bedarbėms lietuvių šeimoms.

Minėtas bazaras įvyksta gruodžio 17 ir 18 dienomis, Sandaros svet., pradžia 3 val. po piet., bus programos ir šokiai. Taipgi bus priimamos dovanos ir aukos del bazaro.

Įki šiol jau aukavo šie geros valios lietuviai-vės:

S. Varnius, A. Mažienis, J. Balčiūnas, S. Rakauskienė, P. Dulinskienė, O. Sandargienė, M. Galickienė, M. Aleksinienė, O. Fėrantienė, J. Gulbinienė, E. Rudzikiūtė, A. Vaškienė.

Komisija.

RADIO PROGRAMA

Praeito antradienio vakare ir vėl buvo malonu pasiklausyti gražiausio Lietuvių radio programo, kuris buvo transliuojamas iš stoties WGES, pastangomis Peoples Furniture Co. Krautuvių.

Šį sykį pasižymėjo "Peoples Parlor Kvarteto" dainininkai — tikrai šauniai sudainavo "Keletą gražių dainelių, taip pat ir solos, gana gerai išpildė p-lė A. Ančiūtė ir K. Sabonis, o graži ir rinktina orkestros muzika taipgi davė daug pasigerėjimo klausytojams. Prie to naudingos ir įdomios kalbos, kurias pateikė Dr. M. Strikol, Red. L. Šimutis ir radio pranešėjas J. Krukas buvo svarbu kiekvienam pasiklausyti, taip pat ir "Čalis Kepurė" dalyvavo su rinkiniu visokių pasaulio įdomybių, tad irgi labai pajairino programą.

—Klausytojas.

TAPKIME S. V. PILIECIAIS

Mes, lietuviai, Chicagoje turime didelį skaičių lietuvių, bet daugelis jų yra nepiliečiai. Žinoma, tapti piliečiu šiandieną yra sunkiau, negu keli metai atgal, bet mes lietuviai advokatai galime jums pagelbėti, tai yra, prirengti pilietybės kvotimą.

Jeigu kokia draugija arba organizacija šioje Bridgeport kolonijoje pageidautų ir pagelbėtų man suorganizuoti "nepiliečių klesą," aš pašvesčiau savo laiką duoti jiems pamokas veltui, su slyga, kad nebūtų mažiau kaip 10 narių.

Draugijų pirmininkai turėtų kreiptis prie manęs. Aš manau jusų ir mano darbas būtų naudingi mūsų tautai. Man rodos, kad šitą progą mūsų draugijos neturėtų praleisti, kadangi mokytojas jums yra veltui, o apie reikalingumą, aš nekalbu, tikėdamas, kad jus žinote reikalingumą tapti piliečiu.

Su pagarba,
Adv. Charles P. Kal,
756 W. 35th St. Chicago, Ill.
Phone Boulevard 5913.

YRA RENGIAMAS ČEKERIŲ IR ŠAKMATŲ TURNA-MENTAS

Registracija Prasišėdė Gruodžio 12 Dieną ir Tęsis Iki Sausio 15 d

Būrys Chicagos sportininkų rengia Checker'ių ir Shakmatų turnamentą, kuris prasidės Sausio trečią Nedėdienį ir tęsis apie mėnesį laiko. Visi šiu sportų mėgėjai atsilankykite į Sandaros ofisą ir užsiregistruokite del lošimo.—Čekerninkas.

IS MOTERŲ DRAUGIJOS "APSVIETOS" SUSIRINKIMO

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" prieš-metinis susirinkimas įvyko Gruodžio 6 d., Sandaros svetainėje.

Nutarimai, Sekretorės perskaityti, liko priimti vienbalsiai. Bėgantis reikalai liko apsvarstyti. Taipgi nutarta sumažinti valdybai algas, ir pašalpas: vietoj 5 dol. į savaitę, liko nutarta mokėti tik 3 dol. per šešis mėnesius, po šešių mėnesių nieko. Valdyba sekantiems metams liko neišrinkta ir rinkimas atidėta metiniam susirinkimui—gal sueis daugiau narių. Susirinkimas buvo gyvas ir linksmas. Sekantis susirinkimas įvyks Sausio mėnesio pirmą Utarninką. Meldžiu nares susirinkti visas. gal bus iš ko išrinkti valdyba ir įvairias komisijas.

—A. M-nė.

TARPTAUTINIS DAINŲ IR SOKIŲ KARNIVALAS

Įvyks Šioj Subatoj, Gruodžio 10 d., 7:45 v. v., Chicagos Stadiume, 1800 W. Madison St.

Chicagos dienraštis "Daily News" rengia tarptautinį dainų ir šokių karnivalą, kurio programa išpildys 23 įvairios tautos, jų tarpe ir lietuviai.

Visas to karnivalo pelnas yra skiriamas bedarbių šelpimo biurui. Tiketų kaina nuo 50c iki \$2.00. Programo išpildyme dalyvaus keletas pasižymėjusių korų ir solo dainininkų.—Rep.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APSVIETOS" SOKIŲ VAKARAS (HARD TIME DANCE) PUKIAI PAVYKO

Draugijos šokiai atsibuvo Lapkričio 26 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Žmonių buvo pilna svetainė ir programos gana įvairios.

Programoje dalyvavo dainininkės: p. Ivanauskaitė-Shultz ir panelė F. Balsiūtė—solo; p. A. Zabukienė ir p. A. Kačerauskienė sudainavo keletą dainelių—dueta. Viena dainelė buvo pašvesta apšvietietėms. Dainininkės akompanavo p-lė M. Mileviūtė ir p-lė A. Pečiukaitė.

"Jaunosios Birutės" mergaitės taipgi išpildė keletą programo numerių, būtent: p-lė A. Aleksiūtė pašoko solo; p-lės Aleksiuniūtė, E. Miščikaitė, A. Vaišviliūtė, A. Petkunaitė, S. Aleksiuniūtė ir E. Masalskiūtė pašoko "Saltyšius," Polką. Ispaniolą ir Ukrainietišką šokį. Joms pianu akompanavo p-lė V. Stradomskaitė, "Jaunosios Birutės" mokytoja. Kaip dainininkės, taip ir šokėjos savo užduotį puikiai atliko ir palinksmino visus atsilankiusius. Malonu pažymėti kad mūsų jaunoji gėntkartė kas kartą labiau pasižymi dainos ir šokių srytyje. "Sandaros" Red. M. Vaidyla pasakė trumpą prakalbėlę.

Po programo buvo šokiai. Už keistus aprėdalus ir šokus buvo duodamos dovanos. Pirmą dovaną gavo M. Vaidyla ir M. Shultz; antrą, A. Vaičaitis (su juo šokusios panelės vardo neatsimenu). Taipgi p-lės Balsiūtės ir

kiti gavo dovanas už gražų šokimą arba už keistą apsiirengimą. Šis vakarėlis ilgai užsiliks visų dalyvių atmintyse.

Dėkvojame visiems programo dalyviams, publikai už atsilankymą ir radio leidėjams: J. Budrikui ir Peoples Furniture Co., kurie niekadoms neatsisako pagarsinti per jų leidžiamas radio valandas įvairius kultūrinius parengimus. Tie mūsų biznierių pilnai užsitarnauja visų lietuvių paramos.

Vardu Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" tariau visiems nuoširdų Ačiū.

—A. Miščikaitienė.

SANDAROS 100 KP. PRIEŠ-METINIS SUSIRINKIMAS

Įvyks Seređoj Gruodžio 14 d., 8 v. v. p. p. Vitkų namuose, 6616 So. California Ave.

Visi kuopos nariai malonėkite į šį susirinkimą atsilankyti, nes jame, kaip pusmetiniam susirinkime, bus svarstoma daugelis svarbių mūsų organizacijai reikalų.—100 kp. Valdyba.

BRIGHTON PARK KOLONIJA SUTVERE SAVO JAUNĄJĄ BIRUTĘ

Tėvai Noriai Siunčia Savo Vaikučius į Lietuvių Mokyklę.

Pastangomis vietinės sandarinių 77 kp. Brighton Park kolonijoje tapo suorganizuotas Jaunosios Birutės skyrius. Pamo-kai įvyksta antradieniai 4 p. p. Kolalija namuose 2547 W. 47th Street.

Pereitam antradienį susirinko apie 20 vaikučių įvairaus amžiaus. Vieni mokinosi šokti, kiti dainuoti. Šito visa programa užsitęsė net trejetą valandų.

Nors dabartinėse aplinkybėse organizatyvis darbas nėra lengvas, tačiau tėvų upas yra labai geras. Tuli pareiškė, kad šioj kolonijoj reikalinga mokykla netik vaikučiams, bet taipgi ir suaugusiems.

Gruodžio 15 Dieną Pramoga Draugijėlės Naudai.

Pastangomis p. p. Kolalienės, Jagiėlienės, Banaitienės, J. Puidė ir kitų gruodžio 15 dieną ruošiamą šeimynišką sandariečių pramoga, pelnas nuo kurios eis palaikymui Jaunosios Birutės.

Vakaras įvyks p. p. Jagiėlių namuose 47th St. ir Rockwell. Prašomi visi dalyvauti.—K.

SLA. 36 KUOPA IŠRINKO "NAUJĄ" VALDYBĄ

Beveik Visi Senieji Kuopos Viršininkai Palikti Savo Vietose.

Ši kuopa yra skaitlingiausia visam susivienijime. Pereitam trečiadienį, gruodžio 7 d. įvyko kur priešmetinis susirinkimas, kur dalyvavo arti 100 narių.

Renkant valdybą didžiama likosi senųjų. Pirm. A. Zalatorius; vice-pirm. V. Stulpinckas (naujas) fin. sekr. J. Balčiūnas; sekret. M. Vaidyla; išdin. J. Sholis; išdo glob.: F. Platkauskas ir A. Bradčiulis; maršalka — P. Juozapavičius; org. F. Platkauskas (naujas).

Taipgi nutarta aktyviai dalyvauti SLA. 6- to apskr. konteste. Šiam susirinkime priimti penki nauji nariai. Gražus parvyzdys!

Taipgi paskirta penki doleriai Kalėdų Eglaitės surengimui.

Po mitingo sekė Dr. K. Drangelio paskaita apie dantis.—Rep

STAIGA SUSIRGO JONAS BUČINSKAS

Šiomis dienomis staiga susirgo visiem gerai žinomas Jonas Bučinskas, 2859 W. 40th Street. Liga dar aiškiai nenustatyta ir atrodo jog p. Bučinskui teks važiuoti į ligonbutį tikslesniam ištyrimui.

Mes linkime savo draugui kuogreičiausiai pasveikti.—Rep.

GRABORIUS MASALSKIS — JAUNULIŲ DRAUGAS IR REMEJAS

Graborius Masalskis paskutiniu metu pamilo artistikąją lietuvių jaunuomenę, ypatingai "Jaunąją Birutę" prie kurios ir jo dukrelė Eileena, priklauso. Kuomet "Jaunoji Birutė" važiavo į Sandaros koncertą, Racinę, tai p. Masalskis suteikė jai automobilį ir šoferį, ir kuomet tik jai prirėkta kur nors pasirodyti Chicagoj, tai p. Masalskis visuomet yra pasirengęs jai patarnauti su savo automobilium.

Yra malonu pažymėti, kad daug biznierių kreipia tiek daug dėmesį į mūsų jaunuolius, kurie stengias išmokti lietuvių kalbos, dainų ir šokių.—V.

Įvairios Žinios

KIEK UZDIRBA PASAULIO GARSENYBES

Garsiausiems artistams depresija dar nežinoma. Anglų laikraščiai praneša, jog Londone geriausių honorarą gauna Paderewski ir Kreisler, žymus vokiečių smuikininkas. Trečias daug gaunas mokėti yra pasaulinis virtuožas, 15 metų amžiaus Yehudi Menuhin, kuris uždirba keliolika tukstančių dolerių už pasirodymą Londone.

1925 metais italų dainininkė Gulli Curci į penkis mėnesius surinko Amerikoje 600,000 dolerių. Bet tokie atsitikimai labai reti. Didžiama dainininkų ir muzikų šiandie vaikšto be darbo.

KODEL PO RINKIMŲ LAIKAI PABLOGEJO

Prieš rinkimus Demokratai sakė, kad tuojaus po rinkimų, jeigu demokratai bus išrinkti žmonių pasitikėjimas sugrįžs kreditas vėl pradės veikti: stakai pakils ir tokiu būdu geri laikai tuojaus pradės atsinaujinti.

Republikonai pasakojo, kad, atpenč, jeigu demokratų išrinkti laikai pablogės. Jie tuom davė ir priešastis, sakė: Republikonų platformė visuomet stoji už taip vadinamą tarifą, o tai yra, kad tarifas taip turi būti sutaisytas, kad svetimų valstybių išdirbiniai, kurie yra įvežami negalėtų būti parduodami Amerikos rinkoje pigiau negu Amerikoje išdirbti. Mat Europoje darbininkai labai pigiai dirba ir todėl jie gali pigiau viską pagaminti negu Amerikoje kur darbininkai yra brangiau apmokami, tai jei neuždėsime tarifą ant Europos arba ir kitų šalių išdirbinių, tai jie galėtų savo prekes čia atgabenti ir parduoti daug pigiau negu Amerikos fabrikantai. Tuomet kas pasidarytų? Viskas atpigytų, bet tai mūsų fabrikai turėtų, didumoje užsidaryti, nes negalėtų išlaikyti kompetencijos ir tokiu būdu darbininkai, kurie dar ir dirba, būtų išmesti iš darbo.

Demokratai prieš-rinkiminę kompanijoj sakė, kad reikia numazinti ant kitų šalių išdirbysčių ir atidaryti rubežius, už tai dabar fabrikai, kurie turi kitose šalyse konkurentus tokių pat išdirbysčių kaip ir jie kad gamina, nežinodami kaip demokratai pasiels su tarifu, kuomet jie paims valdžią į savo

rankas, nedaro pastangų didinti stakų o orderių jie negauna, nes krautuvininkai taipgi laukia ir neduoda fabrikantams orderių, nes jie taipgi nežino kaip demokratai pasiels su tarifu. Jeigu jie nuims tarifą ir įleis svetimšalių išdirbystes, tai krautuvininkai galės iš ten pigiau pirkti ir tokiu būdu dabar fabrikai stovi ir atleidinėja darbininkus ir tokiu būdu laikai blogėja, taip, kaip republikonai sakė.

Yra ir daugiau priežasčių kodėl šią žiemą bus blogas laikas. Demokratai neturi aiškaus plano laukų pagerinimui apart likerio gražinimo, o davimas byro ir vyno nepagerins nei laikų nei gi panaikins butlegerių nei graf-tu. Taip kaip dabar dalykai stovi, tai panaikinimas prohibicijos irgi nepadarytų gerų laikų nei gi išnaikintų butlegerius ir grafftus.

Bet diduma Amerikos piliečių balsavo už demokratų, dabar turime tais demokratais ir ganėdintis bei kęsti vargą.

—Buvęs Demokratas.

Peoples Furniture Co.
Krautuvėse
Atviros kas Vakarą ir Nedėiloms iki Kalėdų.
ČIA EINA Didžiausias Prieš-Kalėdinis

IŠPARDAVIMAS

Mažiausiomis kainomis visokių namams Reikmenų ir Dovanų.

- RADIOS
- PIANAI
- PEČIAI
- KAURAI
- LIAMPOS
- SLAVIKAI
- RAKANDAI
- POVYKLĖS
- PAVEIKSLAI
- SALDYTUVAI
- LAIKRODŽIAI
- VEIDRODŽIAI
- VAIKŲ ŽAISLAI

ir t.t., ir t.t.

Duodama puikios dovanos su kiekvienu pirkimu. Lankykitės čia ir taupykit pinigus!
Matykite Tuojaus
PEOPLES FURNITURE CO.
Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Hemlock 8400
4177-83 Archer Ave.
Lafayette 3171
Chicago, Ill.

Iškilmingas Atidarymas Valgyklos, Bowling Alių, Bilijardai ir t.t.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, 3133 SO. HALSTED STREET
Ketvėre, Gruodžio 15 d., po pietų, visas ku puikiausiai ir švaresniai priengta ir išstaisyta, taip, kad kiekvienas atsilankęs maloniai ir linksmai praleis laiką. Visus ir visas nuoširdžiai kviečia p. p. JANELIUNAI.

ATNAUJINĀ PASKOLAS
ant nuosavybių, apdraudžia namus ir rakandus nuo ugnies ir suteikia reikalingus patarnavimus savo tautiečiams.
Elias & Co.
6255 South Western Avenue
CHICAGO

GRABORIAI

Telephone Republic 3100

J. J. Bagdonas
Simpatiškas, Populiarus ir pigus Lietuvių Graborius. Liudė-sio valandoje pašaukite mane, 2506 West 63rd St. Chicago

Tel Yards 1138
Stanley P. Mazeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

CHARLES P. KAL.
ADVOKATAS
Mieste Ofisas
140 N. Dearborn St., Room 706
Phone State 4690
South Side Ofisas
756 W. 35th St., netoli Halsted St.
Phone Boulevard 5913

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Keckwell St.
Tel. Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington St.
Room 905 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 Sout. LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandų
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

A. A. OLIS
ADVOKATAS
100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7-9 vak. apart Panedėlio, Seređos ir Pėtnėjos

DAKTARAI

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Dr. C. Kasputis

DENTISTAS
Grįžo iš Europos ir vėl praktikuoja senoj vietoj.
VALANDOS: 10-12 A. M., 2-6 P. M. ir 7-9 P. M.
Sekmadieniais, ketvirtadieniais pagal sutarimą
3335 So. Halsted Street
Tel. BOULEVARD 9199

DAKTARAI

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)
Akiniai pritaikomi moksliškui budn
2437 W. 69th Street
Tel. Grovehill 2242

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS
2420 W. Marquette Road
Naujo ofiso valandos:
Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 5 vakarų. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val.: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel Republic 2266-Hemlock 2010

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampus 63rd ir Western Ave.

PRANEŠIMAS

Dr. Margerio
Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą

3325 SO. HALSTED ST.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare.
Sventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483

Phone Canal 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. Ned. ir Seređomis pagal sutartį
Rez.: 6622 S. Richmond St.
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais

Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257

Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. M. T. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
O F I S A S:
4645 S. Ashland Ave.
Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 5 iki 8 val. vak. Nedėilomis pagal sutartį.

Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Telefonai: Boulevard 5913
ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS

Gdytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėilomis pagal sutartį
756 W. 35th Street

N. E. kampus 35th ir Halsted Street

DR. A. J. ZIMONTAS

SENAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone: Grovehill 1595

Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto
Nuo 2 iki 4 diena
Nuo 7 iki 9 vakare.

DR. A. L. YUŠKA

Gdytojas ir Chirurgas
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.

Šeštadienį ir trečiadienį po piet pagal sutarimą.

Dr. Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Isgy
4145 Archer Avenue

Val. 12 iki 12 ryto; 4 iki 6 pėnt. Seređomis ir nedėilomis pagal sutarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395